

Số: /BC-VHXH

Đà Nẵng, ngày tháng 12 năm 2023

BÁO CÁO THẨM TRA
CỦA BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI HĐND THÀNH PHỐ
VỀ CÁC BÁO CÁO VÀ TỜ TRÌNH CỦA UBND THÀNH PHỐ
(Trình tại Kỳ họp thứ 15 HĐND thành phố khóa X)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố

Căn cứ quy định của pháp luật và thực hiện sự phân công của Thường trực Hội đồng nhân dân (HĐND) thành phố, Ban Văn hóa - Xã hội đã tổ chức thẩm tra các Báo cáo và Tờ trình của Ủy ban nhân dân (UBND) thành phố trình tại Kỳ họp thứ 15 HĐND thành phố khóa X, nhiệm kỳ 2021-2026. Ban Văn hóa - Xã hội kính báo cáo HĐND thành phố ý kiến thẩm tra như sau:

1. Tờ trình số 219/TTr-UBND ngày 28/11/2023 của UBND thành phố về xin ý kiến HĐND thành phố về mức kinh phí hỗ trợ xây mới, sửa chữa nhà ở đối với người có công với cách mạng trên địa bàn thành phố năm 2024.

a) Nội dung

- Nghị quyết số 132/2017/NQ-HĐND về chính sách hỗ trợ kinh phí xây mới, sửa chữa nhà ở đối với người có công với cách mạng trên địa bàn thành phố Đà Nẵng, trong đó tại Khoản 1, Điều 2 quy định nguyên tắc, đối tượng, điều kiện, trình tự lập và phê duyệt chính sách hỗ trợ nhà ở “Thực hiện theo quy định tại Quyết định số 22/2013/QĐ-TTg ngày 26/4/2013 của Thủ tướng Chính phủ về hỗ trợ người có công với cách mạng về nhà ở và Nghị quyết số 63/NQ-CP ngày 25/7/2017 của Chính phủ về việc thực hiện chính sách hỗ trợ nhà ở đối với người có công với cách mạng theo Quyết định số 22/2013/QĐ-TTg.” Đồng thời nâng mức hỗ trợ ngoài mức hỗ trợ quy định tại Quyết định số 22/2013/QĐ-TTg.

- Tuy nhiên đến ngày 27/6/2019, Chính phủ ban hành Nghị quyết số 46/NQ-CP tiếp tục thực hiện chính sách hỗ trợ nhà ở đối với người có công với cách mạng giai đoạn 2 theo quy định tại Nghị quyết số 63/NQ-CP ngày 25/7/2017 đến hết ngày 31/12/2019 và quy định cụ thể các đối tượng được tiếp tục hỗ trợ là: “các hộ gia đình có tên trong Đề án đã được Bộ LĐ-TBXH thẩm tra tính đến ngày 31/5/2017”.

- Vậy đối tượng để áp dụng Quyết định số 22/2013/QĐ-TTg phải “có tên trong Đề án đã được Bộ LĐ-TBXH thẩm tra tính đến ngày 31/5/2017”. Đồng thời, khi ban hành Nghị quyết số 132/2017/NQ-HĐND thì ngoài căn cứ Quyết định số 22/2013/QĐ-TTg, còn căn cứ theo Nghị quyết số 63/NQ-CP của Chính phủ, theo đó thời hạn hỗ trợ quy định chỉ đến hết ngày 31/12/2019.

- Ngày 30/12/2021, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 131/2021/NĐ-CP quy định chi tiết và biện pháp thi hành Pháp lệnh Ưu đãi người có công với cách mạng, có hiệu lực từ ngày 15/02/2022; trong đó tại khoản 2, Điều 102 quy định: “Mức hỗ trợ để xây dựng mới hoặc cải tạo, sửa chữa nhà ở và tỷ lệ phân bổ vốn hỗ trợ từ ngân sách trung ương, tỷ lệ đối ứng vốn hỗ trợ từ ngân sách địa phương do Thủ tướng Chính phủ quyết định.” Theo Nghị định số 131/2021/NĐ-CP thì Nghị quyết số 132/2017/NQ-HĐND về nguyên tắc, đối tượng, điều kiện, trình tự lập và phê duyệt danh sách hỗ trợ nhà ở theo Quyết định số 22/2013/QĐ-TTg và Nghị quyết số 63/NQ-CP là không còn phù hợp. Tuy nhiên đến nay, Thủ tướng Chính phủ vẫn chưa ban hành quyết định quy định mức hỗ trợ và tỷ lệ phân bổ vốn hỗ trợ từ ngân sách Trung ương, tỷ lệ đối ứng vốn hỗ trợ từ ngân sách địa phương.

- Tại Kỳ họp thứ 12 HĐND thành phố đã thống nhất chủ trương hỗ trợ kinh phí thực hiện xây mới, sửa chữa 615 nhà ở cho người có công với cách mạng trên địa bàn thành phố năm 2023 với kinh phí 22.470.000.000 đồng (Hai mươi hai tỷ, bốn trăm bảy mươi triệu đồng) theo đề nghị của UBND thành phố tại Tờ trình số 120/TTr-UBND ngày 14/7/2023 về việc hỗ trợ kinh phí xây mới, sửa chữa nhà ở đối với người có công cách mạng trên địa bàn thành phố năm 2023.

b) Ý kiến của Ban Văn hóa - Xã hội: Thống nhất tiếp tục hỗ trợ kinh phí xây mới, sửa chữa nhà ở đối với người có công với cách mạng trên địa bàn thành phố năm 2024 theo mức hỗ trợ đã thực hiện năm 2023, cụ thể: *Mức kinh phí hỗ trợ xây mới nhà ở là 60 triệu đồng/hộ và sửa chữa nhà ở tối đa không quá 30 triệu đồng/hộ (thời gian áp dụng từ 01/01/2024 đến ngày 01/7/2024) và đề nghị UBND thành phố chỉ đạo, tham mưu sớm trình chính sách hỗ trợ mới với mức hỗ trợ nâng cao hơn mức đang quy định để áp dụng từ 01/7/2024 trở đi.* Kính trình HĐND thành phố xem xét, quyết định.

2. Báo cáo số 400/BC-UBND ngày 04/12/2023 của UBND thành phố về kết quả thực hiện Đề án Xây dựng, nâng cấp, mở rộng trường học giai đoạn 2021-2025

Việc triển khai Đề án góp phần từng bước nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo trên địa bàn thành phố, cơ bản đáp ứng được nhu cầu dạy - học tại một số địa phương, phục vụ các chương trình “phổ cập mầm non 5 tuổi”, “phòng học ngày 2 buổi bậc tiểu học”, “phòng học bộ môn của cơ sở Giáo dục phổ thông”, “xây dựng trường đạt chuẩn quốc gia” và Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Tuy nhiên, qua xem xét nội dung Báo cáo của UBND thành phố, Ban Văn hóa - Xã hội HĐND thành phố nhận thấy: Tiến độ triển khai Đề án chậm so với kế hoạch đề ra, chưa đáp ứng nhu cầu dạy - học ở một số địa phương trên địa bàn thành phố có tỉ lệ tăng dân số cơ học cao như: Quận Liên Chiểu, Cẩm Lệ. Trong quá trình triển khai thực hiện Đề án gặp nhiều vướng mắc, nhất là về quy hoạch, đền bù giải tỏa, quỹ đất công rất hạn chế, việc lập hồ sơ công tác chuẩn đầu tư mất nhiều thời gian...

Để việc triển khai thực hiện Đề án hiệu quả, đảm bảo tiến độ theo kế hoạch đã đề ra, Ban Văn hóa - Xã hội kính đề xuất HĐND thành phố chỉ đạo UBND thành phố:

- Khẩn trương đề xuất các giải pháp trong việc thực hiện công tác giải phóng mặt bằng đối với một số khu đất không vướng về thủ tục, pháp lý để triển khai đầu tư, xây dựng các cơ sở giáo dục đã được quy hoạch. Rà soát, đề xuất thu hồi các khu đất công sử dụng kém hiệu quả, bỏ sung, điều chỉnh quy hoạch, đầu tư xây dựng trường học.

- Rà soát các cơ sở trường học cũ, xuống cấp nhưng vẫn còn trong niên hạn sử dụng; nghiên cứu, đề xuất lựa chọn phương án tối ưu đối với việc xây dựng mới hoặc cải tạo nâng tầng nhằm đảm bảo tính hiệu quả, tiết kiệm; trong đó, cần lưu ý đến tiêu chuẩn phòng học đảm bảo phù hợp với điều kiện và quy định hiện hành. Đồng thời, rà soát các hạng mục, công trình đã có quyết định chủ trương đầu tư cần ưu tiên bố trí vốn để triển khai thực hiện, chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ, có biện pháp thi công phù hợp, không ảnh hưởng đến việc dạy học của nhà trường; chỉ đạo các sở, ngành, địa phương khẩn trương cập nhật các cơ sở giáo dục dự kiến đầu tư đã được xác định theo Đề án vào quy hoạch phân khu, làm cơ sở triển khai các bước, thủ tục tiếp theo theo quy định để sớm tổ chức triển khai thực hiện các dự án.

- Việc đầu tư xây dựng, nâng cấp mở rộng trường học cần gắn với công tác tuyển dụng, tổ chức bộ máy, biên chế đối với các dự án xây dựng trường mới, trong đó lưu ý tuyển dụng, hợp đồng giáo viên theo Nghị định số 111/NĐ-CP ngày 30/12/2022 của Chính phủ.

- Quyết liệt chỉ đạo các quận, huyện tăng cường công tác phối hợp, đề nghị chủ đầu tư các dự án Khu đô thị trên địa bàn khẩn trương thực hiện hoàn thiện đầu tư xây dựng các công trình trường học trong dự án; yêu cầu cam kết thực hiện đầu tư đối với các dự án đã cấp chủ trương đầu tư, công trình đã được giao đất... nhất là Khu đô thị sinh thái ven sông Hòa Xuân (phường Hòa Xuân, quận Cẩm Lệ) và Khu đô thị Golden Hills City (phường Hòa Hiệp Nam, Hòa Hiệp Bắc, quận Liên Chiểu và xã Hòa Liên, huyện Hòa Vang).

- Tiếp tục nghiên cứu, chỉ đạo đẩy mạnh việc thực hiện xã hội hóa trong lĩnh vực giáo dục nhằm giảm áp lực về cơ sở vật chất, giáo viên... trong tình hình dân số cơ học trên địa bàn thành phố tăng cao.

3. Báo cáo số 397/BC-UBND ngày 04/12/2023 về tình hình thực hiện 03 Chương trình mục tiêu quốc gia trên địa bàn thành phố Đà Nẵng năm 2023 (Ban Văn hóa - Xã hội báo cáo thẩm tra 02 nội dung theo thẩm quyền)

a) Về chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững

- Theo kế hoạch giảm nghèo năm 2023, thoát 2.083 hộ nghèo còn sức lao động theo chuẩn thành phố, tỷ lệ 0,69% (trong đó 483 hộ nghèo còn sức lao

động chuẩn Trung ương, chiếm tỷ lệ 0,16%).

- Kết quả ước thực hiện trong năm 2023, toàn thành phố phát sinh gần 268 hộ nghèo (trong đó 50 hộ nghèo còn sức lao động chuẩn Trung ương), chiếm tỷ lệ 0,09%/tổng số hộ dân cư; ước giảm 2.354 hộ nghèo còn sức lao động, chiếm tỷ lệ 0,78% (trong đó có 533 hộ nghèo còn sức lao động chuẩn Trung ương). Tổng số hộ nghèo còn sức lao động ước còn lại cuối năm 2023 là 4.185 hộ (trong đó có 900 hộ nghèo còn sức lao động chuẩn Trung ương, chiếm 0,3%), chiếm tỷ lệ 1,39%. Ước hoàn thành 100% kế hoạch giảm nghèo thành phố giao.

- Các văn bản chỉ đạo, triển khai thực hiện CTMT quốc gia giảm nghèo bền vững kịp thời và đầy đủ, cùng một số chính sách đặc thù của thành phố hỗ trợ cho hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ thoát nghèo đã góp phần thực hiện mục tiêu giảm nghèo bền vững trên địa bàn thành phố; qua đó giúp cho các địa phương cơ bản thực hiện đầy đủ các nội dung của Chương trình, đảm bảo đúng đối tượng thụ hưởng; đồng thời công tác quản lý, điều hành và tổ chức thực hiện các CTMT quốc gia giảm nghèo đã có những bước chuyển biến và đạt được những kết quả tích cực.

Bên cạnh những kết quả đạt được, qua giám sát cho thấy vẫn còn những tồn tại, hạn chế trong thực hiện một số chính sách giảm nghèo trên địa bàn thành phố thời gian qua, như sau:

- Các chính sách liên quan đến hộ nghèo, hộ cận nghèo được ban hành ở nhiều văn bản khác nhau (Luật, Nghị định, Thông tư của Bộ, ngành...), trong khi các chương trình giảm nghèo của Trung ương chưa hệ thống các chính sách liên quan, có chính sách chưa cụ thể dẫn đến nhiều cách hiểu khác nhau, gây khó khăn trong việc tổ chức triển khai, hướng dẫn thực hiện các chính sách đối với hộ nghèo.

- Việc thực hiện chính sách hỗ trợ thoát nghèo bền vững còn gặp rất nhiều khó khăn, tỷ lệ tái nghèo còn cao: Đa phần người nghèo còn tư tưởng trông chờ, ỷ lại vào sự trợ giúp của nhà nước và xã hội, không tự cố gắng vươn lên thoát nghèo; các mô hình giảm nghèo triển khai ở quy mô nhỏ, thiếu mô hình để thoát nghèo hiệu quả, bền vững; công tác đào tạo nghề, tư vấn giới thiệu việc làm cho người lao động thuộc hộ nghèo, hộ cận nghèo còn nhiều bất cập, danh mục nghề đào tạo chưa gắn với nhu cầu thực tiễn, thiếu sự linh động và mất nhiều thời gian; đa số người lao động thuộc hộ nghèo trình độ dân trí thấp, lớn tuổi, một bộ phận chưa thiết tha học nghề và tìm kiếm việc làm...

- Việc hỗ trợ cho hộ nghèo xây mới, sửa chữa và thuê chung cư nhà ở xã hội thuộc sở hữu của nhà nước còn nhiều bất cập: Mức hỗ trợ xây mới và sửa chữa nhà cho hộ nghèo với 50 triệu đồng/01 nhà xây mới và 20 triệu đồng/01 nhà sửa chữa là quá thấp so với mức tăng vật giá hiện nay, khả năng của hộ nghèo và theo tiêu chí 3 cứng để đảm bảo chống chịu với thiên tai; một số lượng khá lớn hộ nghèo khó khăn bức xúc về nhà ở, có nhu cầu xin thuê chung cư nhà

ở xã hội thuộc sở hữu của nhà nước nhưng chưa đáp ứng.

- Số lượng hộ nghèo vay vốn hằng năm đạt tỷ lệ thấp (khoảng 15%/năm), do không biết đầu tư phát triển kinh tế và ngại vay phải trả lãi suất nên chưa phát huy hết chính sách tín dụng.

Vậy, để tiếp tục thực hiện có hiệu quả Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững, Ban Văn hóa - Xã hội kính đề xuất HĐND thành phố chỉ đạo UBND thành phố:

- Tiếp tục thực hiện và sửa đổi bổ sung hoàn thiện các chính sách giúp người nghèo tiếp cận với các dịch vụ xã hội như: y tế, giáo dục, bảo trợ xã hội và các chính sách giúp người nghèo phát triển sản xuất, tăng thu nhập nâng cao mức sống cho người nghèo để vươn lên thoát nghèo bền vững.

- Nghiên cứu sửa đổi bổ sung Nghị quyết 75/2022/NQ-HĐND của HĐND thành phố, trong đó điều chỉnh nâng mức hỗ trợ xây mới, sửa chữa nhà ở cho hộ nghèo. Đẩy nhanh Chương trình phát triển nhà ở thành phố Đà Nẵng giai đoạn 2021-2030, quan tâm đầu tư xây dựng, bố trí cho thuê chung cư nhà ở xã hội thuộc sở hữu nhà nước đối với hộ nghèo khó khăn bức xúc về nhà ở. Tháo gỡ khó khăn pháp lý về đất đai để người nghèo khó khăn về nhà ở (nhất là khu vực nông thôn miền núi, vùng quy hoạch dự án...) được hỗ trợ để xây nhà.

- Trên cơ sở chuẩn nghèo của Trung ương, nghiên cứu đề xuất ban hành chuẩn nghèo của thành phố theo định kỳ 5 năm một lần, tạo sự đồng bộ và thuận lợi cho việc triển khai thực hiện, chính sách sách giảm nghèo mang tính ổn định, thoát nghèo bền vững. Giao các chỉ tiêu giảm nghèo sát thực tế, đảm bảo giảm nghèo thực chất.

- Chương trình dạy nghề gắn với tạo việc làm tại chỗ, dạy nghề theo phương thức cầm tay chỉ việc, dạy nghề kết hợp với việc hỗ trợ phương tiện làm ăn, tạo sự chủ động vươn lên thoát nghèo; có cơ chế chính sách khuyến khích và hỗ trợ kinh phí học nghề cho con em thuộc hộ nghèo một cách linh hoạt, phù hợp với xu hướng thực tế.

- Xây dựng chính sách hỗ trợ lãi suất cho hộ nghèo có nhu cầu vay vốn, hướng dẫn phát triển sản xuất, chuyển giao kỹ thuật, kinh nghiệm, nhân rộng các mô hình giảm nghèo hiệu quả, tạo điều kiện khuyến khích hộ nghèo yên tâm vay vốn phát triển sản xuất, tạo việc làm tăng thu nhập.

- Tiếp tục quan tâm dành nguồn lực đầu tư cho chính sách an sinh xã hội tương xứng với phát triển kinh tế - xã hội của thành phố. Tập trung huy động nguồn lực xã hội để thực hiện các chính sách an sinh xã hội, nhất là chăm sóc người có công, giảm nghèo và bảo trợ xã hội.

- Khuyến khích phát triển các mô hình an sinh xã hội tự nguyện ở cộng đồng, các doanh nghiệp cung ứng dịch vụ công cộng theo cơ chế phi lợi nhuận và các hình thức hợp tác công - tư. Đẩy mạnh các cuộc vận động xã hội như:

ngày vì người nghèo, phong trào tương thân tương ái, xây dựng nhà tình nghĩa, nhà đại đoàn kết dân tộc...

b) Về chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi

Cùng với sự vào cuộc của các cấp, các ngành và sự nỗ lực cố gắng vươn lên của đồng bào các dân tộc, đời sống của đồng bào dân tộc thiểu số đã có bước phát triển rõ rệt, cơ cấu kinh tế chuyển biến tích cực, sinh kế của người dân ngày càng đa dạng, phong phú, thu nhập được cải thiện, an ninh trật tự được giữ vững, khối đại đoàn kết các dân tộc được củng cố và tăng cường.

Để tiếp tục duy trì và phát huy những kết quả đạt được, Ban Văn hóa - Xã hội kính đề xuất HĐND thành phố chỉ đạo UBND thành phố nghiên cứu, tham mưu:

- Các chính sách hỗ trợ đầu tư phát triển vùng đồng bào dân tộc thiểu số 2 xã Hòa Phú và Hòa Bắc.

- Các giải pháp tháo gỡ vướng mắc về pháp lý đất đai cho đồng bào dân tộc (nhất là dân tộc Cơ Tu) để đủ điều kiện hỗ trợ xây dựng nhà ở, đảm bảo an sinh xã hội.

- Sớm nghiên cứu, đề xuất xây dựng, trình HĐND thành phố ban hành các cơ chế, chính sách đặc thù nhằm bảo tồn, phát triển văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc Cơ Tu.

Ban Văn hóa - Xã hội kính báo cáo và trình HĐND thành phố xem xét, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực HĐND TP;
- UBND TP;
- Các Ban HĐND TP;
- Đại biểu HĐND TP;
- VP Đoàn ĐBQH và HĐND TP;
- VP UBND TP;
- Lưu: VT, CTHĐ.

**TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Đình Khánh Vân